

امر گسترش زبان فارسی از اهم مسائلی است که باید به طور جدی به آن توجه داشت. شکی نیست که در این باره کوششهای بی دریغی از سوی مسؤولان و دست اندرکاران شده ولی کافی نیست. زبان در دل خود فرهنگ را پرورش میدهد که بی رنگ شدن آن زبان زوال فرهنگی را به دنبال دارد و بر ماسست که از این زوال فرهنگی جلوگیری کنیم.

خراسان به دلیل داشتن موقعیت تاریخی، سیاسی و فرهنگی و وجود مشترکات فراوان با بخش وسیعی از حوزة ماوراءالنهر و شبه قاره مانند: افغانستان، تاجیکستان، ازبکستان،

نظر برسد.

به دنبال بعضی رایزنیها و آمدن دو تن از شخصیتهای فرهنگی منطقه بدخشان - تاجیکستان زمینه آمدن گروهی از مدرسان و دانشجویان تاجیکی برای شرکت در یک دوره دانش افزایی زبان و ادبیات فارسی فراهم شد. این گروه در تاریخ ۱۳۸۱/۲/۱۰ وارد مشهد شدند و بعد از یک جلسه معارفه که در روز چهارشنبه ۸۱/۲/۱۱ در دانشکده ادبیات با حضور استادان زبان فارسی برگزار شد کلاسهای رسمی آنان از بعد از ظهر همان روز آغاز گردید. با برنامه ریزی ای که انجام شد افراد این گروه در یک دوره آموزشی سه هفته ای

ایرانی - اسلامی است، از جمله موزه قرآن و نیز بازدید از کتابخانه و دیگر آثار برجسته مجموعه آستان قدس رضوی.

و شاید بتوان گفت از دیگر خاطرات فراموش نشدنی شرکت کنندگان حضور آنها در مراسم بزرگداشت حکیم توس فردوسی بزرگ بود که با شرکت در جلسات سخنرانی همراه بود و همین حضور در کنار آرامگاه فردوسی که با انجام مراسم و نمایشهای فرهنگی همراه شده بود بسیار مورد اقبال و استقبال قرار گرفت.

بیش از هر چیز سعی بر این بوده که شرکت کنندگان در این دوره بتوانند در

گزارش برگزاری دوره دانش افزایی زبان فارسی برای مدرسان و دانشجویان کشور تاجیکستان

جمع دانشجویان قرار گیرند تا با گفت و گوهای علمی و روزمره تبادل و تعاملی فرهنگی - فکری انجام گرفته باشد که از این رهگذر این دو نسل سالها دور افتاده از یکدیگر بار دیگر بتوانند هم زبان و همدل وجود فرهنگی و تاریخی یکدیگر را احساس کنند.

نتیجه ارزیابی صورت گرفته از این میهمانان تاجیکی نیز نشان می دهد که برگزاری این گونه کلاسها برای آنان بسیار مفید بوده و می تواند کمک بسیار شایانی به روند کار آموزشی و پژوهش و تدریس زبان فارسی آنها داشته باشد.

گروه آموزشی زبان و ادبیات فارسی دانشکده ادبیات دانشگاه فردوسی با تجربه دیرینه ای که از سالهای بسیار دور در امر گسترش زبان فارسی دارد امیدوار است که بتواند در ادامه سیاستهای شورای گسترش زبان فارسی به این وظیفه مهم بپردازد و برای این منظور اعلام آمادگی می نماید. جهت اطلاع بیشتر خوانندگان از فعالیتهای انجام شده در این دوره دانش افزایی فهرست کامل دروس ارائه شده عنوان میگردد:

آشنایی با خط و نگارش، متن ساده، خط تحریری، روخوانی، متن ساده عرفانی، روش تدریس، فنون شعر، فارسی امروز، فارسی روان، تاریخ و فرهنگ، کلمه - جمله، روش تحقیق، ادب معاصر، دستور زبان، آشنایی با بلاغت و آشنایی با فرهنگ ها.

شرکت کردند و در نهایت روز دوشنبه ۸۱/۲/۲۰ جلسه اختتامیه این دوره با حضور مسؤولان مشهد و تهران و مسؤولان دانشگاه فردوسی برگزار شد و شرکت کنندگان در این جلسه، برگزاری این دوره را برای خود بسیار مفید دانستند و بخشی از فراگرفته های خود را در این جلسه بر زبان آوردند.

برای شرکت کنندگان در این دوره که به عنوان دوره پیشرفته تلقی شد حدود ۱۰۰ ساعت کلاسهای آموزشی و فوق برنامه تدوین گردید که علاوه بر شرکت در کلاسها و بهره گیری از استادان مجرب و برجسته در سفرها و گردشهای علمی و فرهنگی نیز حضور پیدا کردند. از جمله مسافرت به شهرتاریخی و فرهنگی جام و دیدار از تربت شیخ جام و آشنایی با سبک معماری و دیگر شخصیتهای فرهنگی این منطقه.

مسافرت به نیشابور که از جمله شهرهای مهم تاریخی و فرهنگی خراسان است و حضور در آرامگاه شخصیتهای بزرگی چون عطار نیشابوری، خیام و کمال الملک و بازدید از دیگر نمادهای فرهنگی تاریخی این شهر که برای آنان بسیار مهم و مفید به نظر رسید و رضایت آنها خود بهترین گواه بر این مطلب بود.

حضور در مجموعه مذهبی، تاریخی، فرهنگی آستان قدس رضوی و آرامگاه امام هشتم علیه السلام، بازدید از موزه ها که سرشار از منابع فرهنگی

پاکستان و هند و نقاط دیگر نمی تواند از این پیوند فرهنگی جدا باشد و آن چه که این جدایی را تهدید می کند، کمرنگ شدن زبان فارسی در میان نسل جوان سرزمینهای یاد شده است.

چه کسی است که بتواند منکر بسامد فراوان واژه های فرغانه، ترمذ، بدخشان، خجند، خیوه، اورگنج، بلخ، هرات، سمرقند، بخارا، دره یمگان، سیحون، جیحون و آمودریا در تاریخ ادب و زبان فارسی شود، در جای جای آثار ادب فارسی این واژه ها خودنمایی می کند. باید به طور جدی و با قبول یک واقعیت غیر قابل انکار، به تقویت و گسترش زبان فارسی در این منطقه وسیع (ماوراءالنهر و شبه قاره) پرداخت.

دانشگاه فردوسی مشهد عموماً و گروه آموزش زبان و ادبیات فارسی این دانشگاه خصوصاً به حسب احساس وظیفه و با درک چنین ضرورتی به این مهم اقدام کرده است و با رایزنیهای شایسته و بایسته و گفت و گوها و رفت و آمدهایی که داشته کارهایی را انجام داده یا در دست انجام دارد.

از مدتها پیش با هماهنگیهای انجام شده با نمایندگی سازمان فرهنگ و ارتباطات واحد مشهد و تماسهای صورت گرفته با بعضی رایزنیهای فرهنگی، زمینه فعال شدن رایزنیها و هماهنگی بیشتر با دانشگاه فردوسی در دستور کار قرار گرفت و به همین منظور موافقتنامه هایی امضاء شد که امید است بایگیری لازم و دلسوزانه به نتیجه های مقبول و مورد